VERİ ÖN İŞLEME

```
In [3]: import pandas as pd
In [4]: import numpy as np
 In [5]: data=pd.Series(np.random.randn(9),
              index=[['a','a','a','b','b','c','c','d','d'],
              [1,2,3,1,3,1,2,2,3])
         data
 Out[5]:
         а
             1
                 -0.740187
             2
                 -1.220759
             3
                 1.769089
            1
          b
                 -0.082078
             3
                -1.786808
            1
                -0.854749
             2
                  0.257084
          d 2
                 -1.328351
             3
                  0.901774
          dtype: float64
In [6]: data.index
Out[6]: MultiIndex([('a', 1),
                      ('a', 2),
                      ('a', 3),
                      ('b', 1),
                      ('b', 3),
                      ('c', 1),
                      ('c', 2),
                      ('d', 2),
                      ('d', 3)],
 In [7]:
         data['a']
 Out[7]:
          1
              -0.740187
          2
              -1.220759
          3
               1.769089
          dtype: float64
         data['b':'d']
 In [8]:
Out[8]:
          b
            1
                 -0.082078
             3
                 -1.786808
            1
                 -0.854749
          С
             2
                 0.257084
             2
          d
                 -1.328351
             3
                  0.901774
          dtype: float64
In [10]: data.loc[['b','d']]
```

```
Out[10]: b 1 -0.082078
3 -1.786808
d 2 -1.328351
3 0.901774
dtype: float64
```

Verileri yeniden şekillendirmek ve pivot tablo oluşturmak gibi grup tabanlı işlemlerde "unstack" modülü kullanılabilir. Tersine çevirmek için "stack" modülü kullanılır.

```
In [12]:
         data.unstack()
Out[12]:
                     1
                               2
                                         3
             -0.740187
                       -1.220759
                                   1.769089
            -0.082078
                            NaN
                                 -1.786808
            -0.854749
                        0.257084
                                       NaN
                  NaN
                       -1.328351
                                   0.901774
In [13]:
          data.unstack().stack()
Out[13]:
             1
                  -0.740187
             2
                  -1.220759
             3
                  1.769089
             1
          b
                  -0.082078
             3
                 -1.786808
          С
             1
                 -0.854749
             2
                   0.257084
             2
                  -1.328351
          d
             3
                   0.901774
          dtype: float64
In [14]:
          frame=pd.DataFrame(np.arange(12).reshape((4,3)),
              index=[['a','a','b','b'], [1,2,1,2]],
              columns=[['Ankara','Ankara','İstanbul'],
              ['Kırmızı','Mavi','Sarı']])
          frame
Out[14]:
                      Ankara İstanbul
                Kırmızı Mavi
                                 Sarı
                                    2
            1
                     0
                           1
          a
```

Kod Açıklaması: np.arange(12).reshape((4,3)): 12 elemandan oluşan bir NumPy dizisini 4 satır ve 3 sütundan oluşan bir matris haline getirir.

5

8

11

2

1

2

b

3

6

4

7

10

26.03.2025 12:57 PvthonDers4

> index=[['a','a','b','b'], [1,2,1,2]]: Satırlar için iki düzeyli indeks oluşturur. İlk düzeyde 'a' ve 'b' değerleri, ikinci düzeyde ise 1 ve 2 değerleri yer alır.

columns=[['Ankara','Ankara','İstanbul'], ['Kırmızı','Mavi','Sarı']]: Sütunlar için de iki düzeyli indeks oluşturur. İlk düzeyde 'Ankara' ve 'İstanbul', ikinci düzeyde ise 'Kırmızı', 'Mavi' ve 'Sarı' değerleri yer alır.

Veri şablonu yapısında hiyerarşik seviyelere isimler verilebilir. Satır ve sütın seviyelerinde başlıkların adlandırılması:

```
In [17]: frame.index.names=['Anahtar1','Anahtar2']
         frame.columns.names=['Şehir','Renk']
         frame
```

Out[17]:

	Şehir	Ankara		İstanbul	
	Renk	Kırmızı Mavi		Sarı	
Anahtar1	Anahtar2				
а	1	0	1	2	
b	2	3	4	5	
	1	6	7	8	
	2	9	10	11	

In [18]: frame['Ankara']

Out[18]:

	Renk	Kırmızı	Mavi
Anahtar1	Anahtar2		
а	1	0	1
	2	3	4
b	1	6	7
	2	9	10

DÜZEYLERİ DEĞİŞTİRME VE SIRALAMA

Veride üzerindeki bie eksende yer alan düzeylerin sırasını yeniden düzenlemek veya verileri belirli bir düzeydeki değerlere göre sıralamak gerekebilir. değiştirme sonucunda verilerin de yeri değişecektir.

swaplevel : iki sütunun yerini değiştirir

```
In [20]: frame.swaplevel('Anahtar1', 'Anahtar2')
```

Out[20]:		Şehir	Ankara		İstanbul
		Renk	Kırmızı Mavi		Sarı
	Anahtar2	Anahtar1			
	1	а	0	1	2
	2	а	3	4	5
	1	b	6	7	8
	2	b	9	10	11

"sort_index" modülü verileri yalnızca tek bir düzeydeki değerleri kullanarak sıralar. Veride yer alan Anahtar2 başlığı altında veriler sıranır. Swaplevel komutuyla veriler önce yer değiştirilip sınra sıralanabilir.

Ankara İstanbul

In [22]: frame.sort_index(level=1)

Out[22]:

	Şehir	Ankara		İstanbul
	Renk	Kırmızı Mavi		Sarı
Anahtar1	Anahtar2			
а	1	0	1	2
b	1	6	7	8
а	2	3	4	5
b	2	9	10	11

In [23]: frame.swaplevel(0,1).sort_index(level=0)

Şehir

Out[23]:

	Renk	Kırmızı	Mavi	Sarı
Anahtar2	Anahtar1			
1	а	0	1	2
	b	6	7	8
2	а	3	4	5
	b	9	10	11

SEVİYE BAZINDA İŞLEM:

In [25]: frame.groupby(level="Anahtar2").sum()

```
Out[25]:
            Şehir
                     Ankara İstanbul
            Renk Kırmızı Mavi
                                  Sarı
         Anahtar2
                      6
                            8
               1
                                   10
               2
                      12
                           14
                                   16
In [26]: import pandas as pd
         import numpy as np
In [27]: data=pd.DataFrame({'a':range(7),
                            'b':range(7,0,-1),
                            'c': ['bir', 'bir', 'bir', 'iki', 'iki','iki','
                            'd':[0,1,2,0,1,2,3]})
         data
Out[27]:
                  c d
           a b
         0 0 7 bir 0
         1 1 6 bir 1
         2 2 5 bir 2
         3 3 4 iki 0
         4 4 3 iki 1
         5 5 2 iki 2
         6 6 1 iki 3
In [28]: data2=data.set_index(['c','d'])
         data2
Out[28]:
               a b
          c d
         bir 0 0 7
             1 1 6
             2 2 5
         iki 0 3 4
             1 4 3
             2 5 2
             3 6 1
In [29]: data2.reset_index()
```

Out[29]:		С	d	а	b
	0	bir	0	0	7
	1	bir	1	1	6
	2	bir	2	2	5
	3	iki	0	3	4
	4	iki	1	4	3
	5	iki	2	5	2
	6	iki	3	6	1

In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:
In []:

In	[]:	
In	[]:	
In	[]:	
In	[]:	
In	[]:	
In	[]:	
In	[]:	